

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA
BAKALÁŘSKÉ PREZENČNÍ STUDIUM

2018-2021

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Renáta Krajčírová

Dědické řízení

Praha 2021

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Aleš Zpěvák, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE
BACHELOR FULL-TIME STUDIES

2018-2021

BACHELOR THESIS

Renáta Krajčírová

Inheritance proceedings

Prague 2021

The Bachelor Thesis Work Supervisor: JUDr. Aleš Zpěvák, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne.....

Renáta Krajčírová

.....

Poděkování:

Ráda bych touto cestou poděkovala svému vedoucímu mé bakalářské práce panu JUDr. Aleši Zpěvákovi, Ph.D. za vedení a ochotu.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá charakteristikou dědického řízení. Je rozčleněna do pěti kapitol a vzhledem k tomu, že se jedná se o oblast dědického práva, jsou zde např. popisovány jeho zásady, předpoklady k dědění, dědické tituly a mnoho dalšího. Úvodní část je stručně věnována historii a vývoji dědického práva. Jeho současná podoba následně otevírá kapitola druhá, prolínající se následnými kapitolami. Závěr je věnován dědické dani, která v minulosti byla povinná, ovšem od roku 2014 již neexistuje.

Klíčová slova

Dědické právo, dědické tituly, dědické řízení, dědická daň, nepominutelný dědic, notář, pozůstalost, zůstavitel, vydědění

Annotaion

This bachelor thesis deals with the characteristic of inheritance proceedings. It is divided into five chapters and since this is an area of inheritance law, it describes for example: it is principles, preconditions for succession, succession titles and much more. The introductory part is briefly devoted to the history and development of the law of succession. It is present form then opens chapter two, intertwining with subsequent chapters. The conclusion is devoted to inheritance tax, which was compulsory in the past but no longer exists, since 2014.

Keywords

Disinheritance, estate, inescapable heir, inheritance law, inheritance proceedings, inheritance titles, inheritance tax, notary, testator

OBSAH

ÚVOD	9
1 HISTORIE DĚDICKÉHO PRÁVA	10
2 DĚDICKÉ PRÁVO	12
2.1 ZÁSADY DĚDICKÉHO PRÁVA	13
2.1.1 Zásada zachování hodnot.....	13
2.1.2 Zásada volnosti zůstavitele ve volbě dědice	14
2.1.3 Zásada univerzální sukcese.....	14
2.1.4 Zásada svobodného nabytí dědictví.....	14
2.1.5 Zásada úřední ingerence	15
2.2 PŘEDPOKLADY DĚDĚNÍ	15
2.3 DŮVODY NENABYTÍ DĚDICTVÍ.....	18
2.4 POZŮSTALOST	23
2.5 DĚDICTVÍ	24
2.6 DLUHY PO ZŮSTAVITELI	24
2.7 NEPOMINUTELNÝ DĚDIC	25
2.7.1 Povinný díl.....	26
2.8 ODKAZOVNÍK	27
3. DĚDICKÉ TITULY	28
3.1 ZÁVĚŤ.....	29
3.1.1 Podmínky k sepsání závěti.....	29
3.1.2 Náležitosti závěti.....	30
3.1.3 Typy závěti	31
3.1.4 Zrušení závěti.....	34
3.2 DĚDICKÁ SMLOUVA	35
3.3 ZÁKON	36
3.3.1 Dědická posloupnost.....	37
4. DĚDICKÉ ŘÍZENÍ	41

4.1. OBECNÉ ZÁSADY SOUDU DĚDICKÉHO ŘÍZENÍ.....	41
4.2. ZJIŠTĚNÍ DĚDICŮ	42
4.2.1 Účastníci řízení	42
4.2.2 Průběh dědického řízení.....	43
4.3 OCENĚNÍ MAJETKU.....	44
4.4 ODMĚNA NOTÁŘE V DĚDICKÉM ŘÍZENÍ.....	45
4.4.1 Výše odměny pro notáře	45
5. DĚDICKÁ DAŇ.....	46
5.1 PŘEDMĚT DĚDICKÉ DANĚ	46
5.1.1 Výpočet dědické daně.....	47
5.2 SKUPINY POPLATNÍKŮ DĚDICKÉ DANĚ.....	47
ZÁVĚR	49
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	50
SEZNAM ZKRATEK	52
BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE	53

ÚVOD

Dědické řízení se týká každého z nás, neboť vzniká úmrtím člověka a jak víme, smrt si nevybírá. Je tedy zřejmé, že tímto nelehkým obdobím, kdy člověk přijde o blízkou osobu si dříve či později projde každý. Občanský zákoník se v souladu se zákonem, snaží pomoci pozůstalým usnadnit jejich nejtěžší chvíle v životě v podobě toho, že po smrti zůstavitele řeší veškeré náležitosti určitý notář povoláný soudem, který musí splňovat podmínky k vykonávání této činnosti.

Cílem této bakalářské práce je stručně shrnout podstatu celého dědického řízení, neboť z důvodu toho, že mnoho lidí nemělo zatím potřebu se o toto téma zajímat, nemají dostatečné informace, jak takové řízení může probíhat a kdo může být jeho součástí. Proto je práce rozdělena do pěti kapitol, z nichž každá má úlohu předat nejpodstatnější informace a náležitosti tak, aby témata na sebe navazovala a byla přínosná.

První kapitola otevírá počátky dědického práva, ačkoliv se jedná o historii, lze tedy predikovat, že už v té době byl stanoven určitý systém přechodu dědictví, který se postupem let neustále inovoval a novelizoval, až do současné podoby.

Druhá kapitola se zabývá současným dědickým právem, charakterizuje důležité pojmy, zásady apod., které vystupují po celou dobu v dědickém řízení.

Třetí kapitola se zabývá tzv. dědickými tituly, které existují pouze tři. Závěť, dědická smlouva a zákon. Každý z těchto dědických titulů pro pořízení případu smrti, je v podkapitolách řádně vysvětlen.

Čtvrtá kapitola, po vysvětlení důležitých atributů z předchozích kapitol, se zabývá nesoucím názvem bakalářské práce, a to dědickým řízením. Zde jsou vysvětleny veškeré důležité informace, které je potřeba znát, v případě účasti v dědickém řízení.

Poslední kapitola je věnována zapomenuté dědické dani, kterou dříve bylo povinné platit z nabytého dědictví, ovšem od roku 1.1.2014 je zrušena.

1 HISTORIE DĚDICKÉHO PRÁVA

Už z dob dávné historie se dědické právo drželo rituálů a zásad z práva římského, neboť už tehdy umožňovalo zůstavitelům dědit na základě dědických titulů v podobě zákona a závěti. Dříve se závěť skrývala pod pojmem testament či kšaft, který stejně jako v současné době je chápán jako jednostranný právní úkon. Mimo testament byl pro případ smrti možné využít tzv. kodicil, v současnosti dovětek.

Dříve v oblasti dědictví měli však největší moc muži, jelikož vládl v rodinách tzv. patriarchát, tudíž veškerý majetek, který kdo nabyt či vydělal automaticky patřil hlavě rodiny, tedy otci. Na základě toho byla též sestavena i intestátní posloupnost, která se odvíjela od moci otce.

Ačkoliv dnes je dle § 1485 zák. č. 89/2012 Sb., možné odmítnout dědictví, tak v době za práva římského to možné nebylo, dědici samočinně dědili jak aktiva, tak pasiva bez jejich práva na svobodnou vůli. Ovšem totožné už v této době bylo to, že se dávala přednost testamentu před intestátní posloupností. Testamenty se dříve pořizovaly především ústním projevem, až postupem vývoje dědického práva se začala vyvíjet jeho písemná forma.

Významné období pro dědické právo, přineslo tzv. praetorské právo, kde byl vidět značný pokrok v dědění dle zákona, neboť praetorské právo přišlo s tím, že by se intestátní posloupnost mohla rozčlenit do čtyř tříd, od nejbližších po příbuzné.¹

“I přes skutečnost, že v římském právu byla volnost zůstavitele pořizovat testamentem jedním z hlavních východisek dědického práva, nevylučovala situace, kdy zůstavitel projevil svou poslední vůli testamentem, a přesto byli k dědění povoláni i dědicové intestátní. Podle římskoprávních pravidel totiž existovaly osoby (dědicové vlastní a nutní), které zůstavitel nesměl v testamentu pominout)“.²

¹ SHELLEOVÁ, I. a kol. Dědictví a dědické právo. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007, s. 7-9. ISBN 978-80-251-1659-3

² SHELLEOVÁ, I. a kol. Dědictví a dědické právo. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007, s. 10. ISBN 978-80-251-1659-3

V rozmezí od 14. do 15. století neprobíhaly žádné inovace v oblasti dědického práva natolik důležité, aby šlo jej považovat za přelomové, neboť k tomu bránilo odúmrtní právo.³

Až 19. století lze považovat za zásadní milník pro transformaci moderního dědického práva, který sem vnesl až příchod rakouského Obecného zákoníku občanského ABGB, který přišel s možnostmi pro pořízení případu smrti, a to s třemi dědickými tituly, které zůstaly až dodnes, jen dříve k jejich uzavření byl omezen určitý okruh osob. Mezi tyto tituly patří: dědická smlouva, závěť a zákon. Z této doby, kdy se skutečně začalo vyvíjet dědické právo, ještě došlo k několika novelizacím, ovšem docházelo už ke zdokonalování a oprav chyb do současné novelizace zák. č. 89/2012 Sb.⁴

³ SHELLEOVÁ, I. a kol. *Dědictví a dědické právo*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007, s. 10. ISBN 978-80-251-1659-3

⁴ SHELLEOVÁ, I. a kol. *Dědictví a dědické právo*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007, s. 19. ISBN 978-80-251-1659-3

2 DĚDICKÉ PRÁVO

Dědické právo je v občanském zákoníku zakotveno v § 1475 - § 1490, kde jednoduše v § 1475 poukazuje na právo pozůstalosti zůstavitele a zařazuje se tak mezi majetková práva absolutní. Dalo by se říct, že s vlastnickým právem tvoří silnou dvojici, neboť jak je zřejmé, majetek lze pouze vlastnit. Zároveň se snaží zachovat hodnoty majetku po zůstaviteli a zanechat tak rodinné tradice dědění z generace na generaci, aby majetek mohl zdědit především ten, kdo má na něj ze zákona právo.⁵

Na dědické právo se hledí pouze dvěma způsoby, a to v objektivním smyslu nebo v subjektivním smyslu. V objektivním smyslu dědické právo představuje souhrn všech právních norem, které vznikají po smrti zůstavitele na jeho právního nástupce. V subjektivním smyslu se dědické právo zaobírá právy a povinnostmi, které vždy přecházejí po nabytí dědictví na dědice.⁶

V dědickém právu je však důležité rozlišovat dva pojmy, které hrají hlavní roli v dědictví a tím je: zůstavitel x dědic. Zůstavitelem je pouze fyzická osoba, která zemřela a zanechala po sobě tzv. pozůstalost. *“Okamžik smrti zůstavitele, tedy okamžik vzniku dědického práva, označujeme termínem dědický nápad, nápad dědictví či delace.”*⁷ Samozřejmě není výjimkou, že zůstavitel, který zemřel neměl teoreticky žádný majetek, tudíž dědici nemají co dědit, ale to však neznamená, že není nikdo dědicem nebo, že se dědické řízení nezahajuje. Dědické řízení se zahájí automaticky vždy, kdy se soud o úmrtí zůstavitele dozví, buď matričním úřadem nebo od někoho blízkého či známého.

Ačkoliv není např. co dědit, tak dědici musí ze zákona uhradit veškeré poplatky notáři a výpravu zůstavitelova pohřbu. Dědicem může být fyzická osoba, právnická osoba a stát. Dědici fyzické osoby jsou např. děti, manžel, ale i přátelé, jestliže zůstavitel někomu z přátel

⁵ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 1. ISBN 978-80-7400-684-5.

⁶ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 2. ISBN 978-80-7400-684-5.

⁷ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 3. ISBN 978-80-7400-684-5.

v závěti nějaký druh majetku odkázal.⁸ Právnícké osoby, jako dědice, si lze představit např. v podobě nadace apod. Posledním možným dědicem může být stát. V případě, že se nevyhledá nikdo, kdo by mohl dědit, připadá pozůstalost státu s tím, že v případě zanechaných dluhů stát hradí pouze ve výši hodnoty nabytého majetku. Tato skutečnost se v dědickém právu označuje jako tzv. odúmrť.⁹

2.1 Zásady dědického práva

Dědické právo, obdobně jako jiná právní oblast musí dodržovat určité zásady, aby zachovala svou podstatu na základě právně ošetřených preferencí.

2.1.1 Zásada zachování hodnot

Dědické právo se snaží dávat najevo, že pozůstalost, kterou tu zůstavitel zanechal, nezaniká jeho smrtí. Dědické právo zachovává hodnotu majetku primárně v kruhu rodiny, jestliže v pořízení pro případ smrti zůstavitel neoznačil dědicem či odkazovníkem někoho jiného. Intestátní posloupnost s touto zásadou úzce souvisí, neboť je sestavena z šesti tříd a každá jedna z těchto tříd náleží určitým dědicům, které jsou seřazeny od nejbližších příslušníků rodiny zůstavitele. Stručně řečeno zachovává hodnoty generací rodiny.¹⁰

⁸ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 14-15. ISBN 978-80-7400-684-5.

⁹ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 17. ISBN 978-80-7400-684-5.

¹⁰ DVOŘÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 23–24. ISBN 978-80-7478-939-7.

2.1.2 Zásada volnosti zůstavitele ve volbě dědice

Tato zásada umožňuje zůstaviteli svobodně se rozhodnout, kdo bude dědit jeho pozůstalost a jakou formou. Tedy vládne zde princip autonomie, jakou formu ze tří dědických titulů zvolí a především koho.¹¹

2.1.3 Zásada univerzální sukcese

*Zásadou univerzální sukcese se rozumí, že na právního nástupce zůstavitele přechází celek jeho práv a povinností. Sukcesí se zde rozumí přechod celku práv a povinností zůstavitele na dědice.*¹²

2.1.4 Zásada svobodného nabytí dědictví

Zásada svobodného nabytí dědictví dovoluje dědici se svobodně rozhodnout, zda má zájem o dědictví, které zůstavitel před smrtí zanechal. Mnohdy totiž pozůstalí odmítají dědit z důvodů vytvořených dluhů za života zůstavitele.

Jak předešlá zásada sdělovala, že lze dědit vše jako celek, tak není možné dluhy odmítnout a vyžadovat pouze aktiva. Proto často se dědicové do 1 měsíce, kdy mají ze zákona na rozhodnutí, zřeknou dědictví, neboť dluhy jsou natolik vysoké, že ani aktiva, která by zdědili by jim tu škodu nevynahradili.¹³

¹¹ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUŽIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 9.. ISBN 978-80-7400-684-5.

¹² DVORÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 24. ISBN 978-80-7478-939-7.

¹³ DVORÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 25 ISBN 978-80-7478-939-7.

2.1.5 Zásada úřední ingerence

Zásada úřední ingerence napomáhá právně ošetřit veškerý proces, který probíhá v řízení o dědictví, jelikož v řízení o dědictví dochází k několika důležitým aspektům. Proto tato zásada se snaží zachovat všechna práva a povinnosti dědiců už např. intestátní posloupností, ale také práva zůstavitele, které má i po smrti. Jako dodržet jeho zásady či požadavky, které sepsal před smrtí v závěti, dědické smlouvě či v odkazu.¹⁴

2.2 Předpoklady dědění

V dědickém právu existují určité předpoklady, které musí dědic naplňovat, aby se mohlo uskutečnit dědické řízení.

Mezi tyto předpoklady patří:

- a) Smrt zůstavitele
- b) Existence dědictví
- c) Právní důvod dědění
- d) Způsobilý dědic

a) Smrt zůstavitele

Tím neoptimálnějším předpokladem nabytí dědictví je úmrtí fyzické osoby. Aby se mohlo zahájit dědické řízení, je důležité, aby zůstavitel byl prohlášen za mrtvého. Jestliže zůstavitel zemřel v nemocnici či v jiných zdravotních zařízeních je povinností ošetřujících lékařů provést prohlídku mrtvého, na základě které, mohou zemřelou osobu prohlásit skutečně za mrtvou.

¹⁴ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 10. ISBN 978-80-7400-684-5.

Osoby, které zemřely mimo zdravotní zařízení je potřeba, aby jejich pozůstalí náhle kontaktovali zůstavitelova obvodního lékaře, který v případě nesrovnalostí s úmrtím může doložit stav zemřelého a zároveň ho zaevidovat za mrtvého. Je důležité to nahlásit ihned, jak se toto oznámení pozůstalí dozví. Většinou tuto povinnost ohlašuje osoba, která se zůstavitelem žila v jedné domácnosti, anebo ta osoba, která organizuje a hradí pohřeb.

Osoby, které byly nalezeny mrtvé, ať už na veřejném prostranství či doma a je diskutabilní, že na jejich smrti má vinu druhá osoba, je neúprosně nutné tento nálezn ihned nahlásit orgánu Policii České republiky, která zahájí vyšetřovatelské úkony a začnou vyšetřovat příčiny úmrtí nalezené osoby.

Existují případy, kde není možné provést ohledání mrtvého např.: při různých tragických událostech, kde je absurdní, že se tělo člověka nalezne, nebo když je osoba několik let nezvěstná a veškeré stopy či poznatky směřují k tomu, že je osoba mrtvá. Osoba, která je označena za mrtvou musí být úředně potvrzena v podobě úmrtního listu.¹⁵ *“Pokud nelze z nějakého důvodu smrt určité fyzické osoby úředně zjistit a vydat úmrtní list, rozhodne soud na návrh toho, kdo má na věci právní zájem (pozůstalý manžel, dědic, věřitel, dlužník), o prohlášení fyzické osoby za mrtvou.”*¹⁶

b) Existence pozůstalosti

Předpokladem k dědění je primárně existence určité pozůstalosti, která se po smrti zůstavitele převádí na dědice. Ke zjišťování majetku dochází v průběhu dědického řízení za pomoci soudního komisaře. Současně s tímto procesem vznikají určitá práva a povinnosti, tím se rozumí to, že v momentě, kdy dědic nabude práva moci dědit, dědí jak movitý majetek, tak nemovitý. Pohledávky zůstavitele jsou též součástí pozůstalosti, výjimku tvoří pohledávky, které byly na základě dvou stran uzavřeny smlouvou ke splatnosti pouze té

¹⁵ SHELLEOVÁ, I. a kol. *Dědictví a dědické právo*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007, s. 25-26. ISBN 978-80-251-1659-3.

¹⁶ SHELLEOVÁ, I. a kol. *Dědictví a dědické právo*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007, s. 25. ISBN 978-80-251-1659-3.

konkrétní osoby, na které se práva a povinnosti vážou. V tomto případě povinnost splácet dluh po smrti zůstavitele zaniká.¹⁷

c) Právní důvod dědění

Dalším významným aspektem k dědictví je existence dědických titulů. Ze zákona existují pouze tři dědické tituly (viz 3.3 podkap.), a to zejména:

1. závěť
2. dědická smlouva
3. zákon

d) Způsobilý dědic

Fyzická osoba naplňuje právo dědit už v momentě svého narození, jakožto plnohodnotný dědic. Za způsobilou osobu se nepovažuje taková osoba, která se dopustila protiprávního jednání na někom ze svých nejbližších. Ve většině případů jsou tací lidé odsouzeni k odnětí svobody. Pro takové osoby, které naplní tuto skutečnost se neupravuje v zákoně výjimka na právo dědit, bez ohledu na to, zda v pořízení případu o smrti byla taková osoba uvedena jako dědic určité části majetku. Taková část majetku v rámci řízení o dědictví dle zákona nabude dědicům podle pořadí dědických tříd v intestátní posloupnosti.¹⁸

Způsobilými dědici mohou být dle § 1478 NOZ, i právnické osoby, které ještě neexistují, ale mají vzniknout, ovšem aby mohla být právnická osoba způsobilá, musí vzniknout maximálně do jednoho roku ode dne smrti zůstavitele.¹⁹ Dle § 21 NOZ, může být v oblasti soukromého práva způsobilým dědicem i stát.²⁰

¹⁷ SHELLEOVÁ, I. a kol. *Dědictví a dědické právo*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007, s. 28. ISBN 978-80-251-1659-3.

¹⁸ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 15. ISBN 978-80-7400-684-5.

¹⁹ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, In. Sbírká zákonů České republiky, 2012, ustanovení § 1478.

²⁰ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník, ustanovení § 21.

e) Přijetí dědictví

V přijetí dědictví se může dědic rozhodnout, zda v dědickém řízení pozůstalost odmítne či přijme, jedná se o jednostranný právní jednání. Dědic má právo se rozhodnout ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy ho notář v předběžném jednání o dědictví označil za dědice. Výjimka platí pro takové dědice, kteří mají trvalé bydliště pouze v zahraničí, ti mají na rozhodnutí ze zákona tři měsíce.²¹

2.3 Důvody nenabytí dědictví

Právo dědit má téměř každý člověk, jestliže je svéprávný. Přesto v dědickém právu existuje pár případů, kdy dle zákona může být odebráno dědici právo na dědictví. Dědické právo též umožňuje dědicům ve stanovené lhůtě se rozhodnout, zda mají o pozůstalost zájem a chtějí dědit, neboť § 1485 NOZ poskytuje možnost odmítnutí dědictví či zřeknutí se dle § 1484 už za života zůstavitele.

Mezi tyto důvody patří:

a) Zřeknutí se dědictví

Tento právní důvod k nenabytí dědictví vyžaduje sepsání smlouvy s notářem, jedná se o veřejnou listinu. V takové smlouvě by měl dědic, který se chce zřeknout dědictví, přesně uvést, jaké části dědictví se zřiká, neboť zákon dovoluje se zřeknout dědictví jako celku, anebo pouze svého povinného dílu, jestliže se jedná o nepominutelného dědice.

Jestliže dědic se zřekne celého dědictví, nemůže poté jakkoliv se odvolat či změnit názor, nikoliv být účastníkem dědického řízení. Pakliže se ve smlouvě rozhodne, že se zřekne pouze svého povinného dílu, tak toto rozhodnutí ho z dědického řízení nevykazuje, jen

²¹ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 28. ISBN 978-80-7400-684-5.

nepominutelný dědic přijde o svůj povinný díl, ale zbylou část dědictví bude dědit dle dědické posloupnosti.²²

b) Odmítnutí dědictví

Každý, kdo nabude dědického práva, má možnost ho v předběžném jednání v zákonné lhůtě do 1 měsíce odmítnout. Odmítnout ho může dědic pouze v průběhu této lhůty, po uplynutí to už není možné. Dědictví z většina případů dědici odmítají na základě pohledávek, vytvořených za života zůstavitele, které se neanulují, ale přecházejí tak povinnosti vůči věřitelům na dědice. Výjimkou jsou takové pohledávky, které byly vázány pouze na jednu jedinou osobu, a to na zůstavitele. Odmítnout dědictví lze ve formě ústního prohlášení před soudem nebo sepsáním smlouvy o odmítnutí dědictví a následným odesláním smlouvy příslušnému soudu. Je zakázáno si v této smlouvě něco vyhrazovat nebo podmiňovat. Stejně jako u zřeknutí dědického práva, tak u odmítnutí lze odmítnout celé dědictví. Nepominutelní dědici mohou odmítnout pouze povinný díl, ovšem není to častým jevem.²³

V §1486 ObčZ se uvádí, že ten, kdo odmítne dědictví jako celek, se na něj hledí, jako by dědictví nikdy nenabyl, tudíž nemůže po smrti zůstavitele očekávat žádné právní postavení v zákonné dědické posloupnosti.²⁴

c) Nezpůsobilý dědic

Ačkoliv se může zdát, že dědicem může být každý, tak to není až taková pravda. Pro nabytí dědictví existují určitá kritéria, která musí dědic naplňovat, aby se mohl stát dědicem. Jednoduše řečeno, musí být způsobilý, jestliže není, nenabývá žádné právo k dědictví. Je mnoho případů, které zbavují dědice právo dědit. Jestliže nepominutelný dědic se veřejně nemorálně chová ke svým rodičům či napadl někoho z členů rodiny, nemá taková osoba v dědickém právu absolutně žádný nárok dědit a považuje ji tak za nezpůsobilou.

²² WELLECH. E., *Vyznejte se v dědickém řízení*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014, s. 10. ISBN 978-80-265-0218-0.

²³ WELLECH. E., *Vyznejte se v dědickém řízení*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014, s. 11. ISBN 978-80-265-0218-0.

²⁴ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, In. Sbíрка zákonů České republiky, 2012, ustanovení § 1486.

Zbavení způsobilosti jsou i ti, kteří zfingovali např. závěť či jiné pořízení o případu smrti zůstavitele, nebo ti, co zůstaviteli bránili v jeho právu na svůj projev svobodné vůle v průběhu sepisování obsahu o pořízení případu smrti, tedy ho donutili či vydírali k jejich prospěchu.²⁵

d) Vzdání se dědictví

Vzdát se dědictví může téměř kterýkoliv dědic v průběhu dědického řízení. Před soudem však musí prohlásit, že se vzdává své části dědictví ve prospěch jiného zákonného dědice (počet není omezen), ten však s tím musí také před soudem souhlasit. Právoplatným učiněním se tak stane po souhlasu druhé strany. Samozřejmě vzdát se dědictví může pouze způsobilý dědic. Pro tuto skutečnost není vyžadována sepsaná smlouva, jako u předchozích důvodů nenabytí dědictví. Složitější je to u nepominutelných dědiců, ti totiž když se vzdají dědictví, automaticky přicházejí i o svůj povinný díl, na který mají jako výjimečné osoby v dědickém právu nárok. Tato skutečnost bohužel omezuje právo dědit i jejich potomky, jak by to za normálních okolností dle intestátní posloupnosti probíhalo.²⁶

e) Vydědění

Může dojít k výjimečnému stavu, kdy se zůstavitel rozhodne, že odejme svému nepominutelnému dědici na základě vydědění právo dědit. Tato skutečnost většinou vzniká v souladu nemorálního či absurdního chování vůči zůstaviteli, či jeho postavení k zůstaviteli se ho natolik dotýká, že ho nutí sáhnout po možnosti vydědění. Vydědit nepominutelného dědice je dlouhý a nelehký proces, neboť je důležité, aby zůstavitel doložil veškeré důkazy k důvodu vydědění. Jak bylo zmiňováno, jedná se o výjimečné jednání, a je možné zmínit vydědění i v závěti.

²⁵ WELLECH, E., *Vyznejte se v dědickém řízení*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014, s. 13. ISBN 978-80-265-0218-0.

²⁶ DVOŘÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 47. ISBN 978-80-7478-939-7.

Dle § 1646 NOZ mezi tyto důvody patří:

- **Potomek neposkytl zůstaviteli potřebnou pomoc v nouzi.**

Tento důvod typicky vzniká, když se zůstavitel na základě svých zdravotních problémů nedokáže o sebe sám postarat, tudíž nemůže žít plnohodnotný život, neboť jeho zdravotní komplikace mu to nedovolují. Žije sám a není nikdo jiný kromě jeho potomka, kdo by mu mohl pomoci. Ovšem potomek (nepominutelný dědic), přestože ho zůstavitel prosil o poskytnutí pomoci v rámci jeho možných sil, nebo alespoň vyjádřil svým chováním nějakou snahu, ochotu a úctu k zůstaviteli, nejeví žádný zájem, pouze dlouhodobý odpor, přestože jeho zdraví a možnosti mu dovolují se v rámci možností starat o zůstavitele.²⁷

- **Potomek o zůstavitele neprojevuje opravdový zájem, jaký by projevovat měl.**

Zůstavitel se může dlouhodobě trápit s pocitem, že jeho potomek se o něj absolutně nezajímá. Nezajímá se o jeho zdravotní stav, nenavštěvuje ho a nekontaktuje, tedy neprojevuje žádný zájem. Samozřejmě nelze potomka vydědit na základě neprojevení zájmu k zůstaviteli, jestliže on sám v minulosti vůči svému potomku neprojevoval celou dobu zájem.

- **Potomek byl odsouzen pro trestný čin spáchaný za okolností svědčících o jeho zvrhlé povaze.**

NOZ předchozí důvod legislativně upravil ku prospěchu zůstavitele, neboť předchozí zákon stanovoval k určení tohoto důvodu jasně vyměřenou délku trestu odnětí svobody, respektive k trestu v trvání nejméně 1 roku. V tomto novelizovaném zákoně se zkoumá především skutková podstata trestného činu, jakým způsobem byl spáchan a jaký motiv ho zatím vedl. Tímto se však přednostně zabývají kriminalisté, kteří zrekonstruují trestný čin pomocí stop a mnoho dalších důkazů či indicií a rozhodnou, o jaký typ trestného činu se jednalo, zda o přečinu, které se považují za méně závažné či o zločiny, které jsou považovány za závažné.

²⁷ DVOŘÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 136. ISBN 978-80-7478-939-7.

Poté už jen záleží na tom, v jaké míře se zůstavitele osobně dotkl případ nepominutelného dědice.²⁸

▪ **Trvale vede nezřízený život.**

Zůstavitel může svého nepominutelného dědice vydědit, jestliže jeho životní styl se žádným způsobem dlouhodobě neztotožňuje v jednání s dobrými mravy a na základě toho pohoršuje či obtěžuje i své okolí.

Trvale nezřízený život si lze představit na člověku, který propadl určité formě závislosti natolik, že jeho napravení je absurdní. Buď se o to snažil, anebo jeho stav je natolik vážný, že je nereálné jeho napravení. Většinou se jedná o drogově závislé, kteří na základě těchto omamných látek jednají zároveň velmi agresivně vůči svému okolí a s tím se pojí další příčina trvale nezřízeného života, a to konkrétně domácího násilí. Zůstavitel může nepominutelného dědice vydědit i na základě jeho předlužení, které nesplácí.²⁹

Osoby, které se týká vydědění, může v případě nesouhlasu podat žalobu a odvolat se k tomuto rozhodnutí. Soud bude na základě této žaloby vyšetřovat a vyslýchat obě strany, jestliže dle prokazatelných odůvodnění vydědění nalezne pochybnosti u zůstavitele, soud toto vydědění zruší a bude mít dále právo dědit.

f) Zcizení dědictví

V § 1714-1720 ObčZ se hovoří, že dědictví je možné zcizit pouze po smrti zůstavitele prostřednictvím uzavřené smlouvy. Taková smlouva musí mít formu veřejné listiny, tedy musí být uzavřena s notářským zápisem.³⁰ Většinou se jedná o tzv. odvažné smlouvy. Zcizením dědictví se rozumí, že lze převést dědictví na někoho jiného, to znamená, že nemusí jít pouze a jen o dědice. Taková smlouva, která bude pořízena před smrtí zůstavitele, není

²⁸ Koho a z jakých důvodů můžete vydědit? A musíte přepsat starší vydědění? - Měšec.cz. Měšec.cz - váš průvodce finančním světem [online]. © 1998 [cit. 22.02.2021]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/koho-a-z-jakych-duvodu-muzete-nyni-vydedit-musite-starsi-vydedeni-prepsat/>

²⁹ DVOŘÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 136. ISBN 978-80-7478-939-7.

³⁰ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, In. Sbíрка zákonů České republiky, 2012, ustanovení § 1714.

právoplatnou. Po uzavření takové smlouvy mezi zcizitelem a nabyvatelem je zapotřebí to v co nejkratší době sdělit příslušnému soudu, kde dědické řízení probíhá.

Ačkoliv to zcizitel dědictví může brát za jakousi výhodu, tak v případě, že by svým jednáním poškodil nabyvatele, v podobě toho, že by lhal o svém právu na dědictví a zdědil by tak část majetku nabyvatele, na který nemá nárok, musí nabyvateli tuto ztrátu finančně nahradit.

Inspirace této myšlenky především pocházela ze Švýcarského zákoníku. Tuto právní formu dědici volí v takovém momentě, kdy ne, že nemohou čekat na konec dědického řízení, ale vyloženě na něj nechtějí čekat.³¹ Jednoznačně zcizitelé stejně jako dědici, kteří projdou celým dědickým řízením, neomlouvají povinnost od zdědění dluhů po zůstaviteli.³²

Zcizitel v odvážné smlouvě si může nárokovat majetek pouze ten, na který má právo, není možné, aby zmiňoval takovou část majetku, která mu nenáleží.

2.4 Pozůstalost

§ 1475 odst. 2 ObčZ hovoří, že pozůstalostí se rozumí veškerý majetek, jmění a pohledávky zůstavitele, které před smrtí vlastnil. Mezi takový majetek si lze představit: dům, byt, automobil, ale i např. hotovost nebo běžný účet, který má zřízený u bankovní společnosti.³³

Jestliže měl zůstavitel zřízený běžný účet a nenastavil si u konkrétní bankovní společnosti v případě úmrtí zrušení trvalých příkazů, automaticky probíhají platby dále. Jestliže si zůstavitel před smrtí zvolil disponenta účtu, disponent může tak trvalé příkazy zrušit. Je nutné smrt zůstavitele ohlásit bance, aby došlo k pozastavení chodu běžného účtu, které bude tak následně součástí dědického řízení. Až po ukončení dědického řízení připadne právoplatnému dědici.³⁴

³¹http://obcanskyzakonik.justice.cz/images/pdf/MS_brozura_dedicke_pravo.pdf (kap. 8)

³² ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, In. Sbíрка zákonů České republiky, 2012, ustanovení § 1720.

³³ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, Sbíрка zákonů České republiky, 2012, ustanovení § 1475 odst. 2.

³⁴ <https://www.kb.cz/cs/obcane/dedictvi#tile-UCET>

Do pozůstalosti se tedy zahrnuje veškerý majetek, to znamená, že součástí pozůstalosti jsou aktiva i pasiva. Pasivní majetek představuje dluhy, které tu zůstavitel zanechal, jestliže nějaké měl. Mezi takové běžné dluhy, které bývají součástí dědických řízení je např.: dluh z úvěrové smlouvy, ale také pokuta za zvýšenou rychlost v měřeném úseku, kterou zůstavitel neuhradil. Každý, kdo se účastní dědického řízení, je zároveň obeznačen s takovým dluhem, který se vztahuje na absolutně každého dědice bez výjimky. Mezi takový druh dluhu spadají náklady na zůstavitelův pohřeb.³⁵

2.5 Dědictví

Dědictví je zakotveno v § 1475 odst. 3 ObčZ. Pojem dědictví představuje už konkrétní majetek převáděný na dědice, o kterém rozhodl soud v dědickém řízení. Rozdíl mezi pozůstalostí a dědictvím je ten, že pozůstalost je veškeré jmění zůstavitele před smrtí. Dědictví je pouze ta konkrétní část, kterou dědic při skončení dědického řízení nabyl. Výjimku tvoří případ, kdy je dědicem pouze jedna osoba, v té chvíli se na tyto dva pojmy hledí jako totožné. Neplatí, že každý může být dědicem, jelikož záleží, zda vůbec chce být dědicem, ale také se poohlíží na to, zda potenciální dědic v době, kdy zůstavitel žil, se choval k zůstaviteli důstojně.³⁶

2.6 Dluhy po zůstaviteli

Jak bylo zmiňováno, pozůstalostí se rozumí veškeré jmění zůstavitele. Jměním se však rozumí souhrn nejen majetku, ale i dluhů.³⁷ Smrtí zůstavitele tak nezaniká povinnost splácet

³⁵ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 3. ISBN 978-80-7400-684-5.

³⁶ WELLECH, E., *Vyznejte se v dědickém řízení*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014, s. 9. ISBN 978-80-265-0218-0.

³⁷ DVOŘÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 180. ISBN 978-80-7478-939-7.

dluh, jestliže už před smrtí zůstavitele nebyl u orgánu veřejné moci vyřešen. V dnešní době není až tak složité se do dluhů dostat, neboť každá obchodní společnost láká zákazníky prostřednictvím reklam či nabídek nakupovat produkty na splátky s výhodnými úroky, přitom realita není vždy tak výhodná. Tímto způsobem si lidé vytvářejí pohledávky vůči věřitelům, které dle sepsané smlouvy musejí pravidelně splácet, aby nedošlo k odejmutí věci nebo exekuci. V případě úmrtí zůstavitele se dluh neanuluje, ale přechází jeho povinnost splácení na dědice. Jakmile zůstavitel za sebou zanechá dluhy, nelze aby dědic jej odmítnul a požadoval pouze aktiva, možné je dědit pouze veškerý majetek, a to i s břemeny.

Jestliže není nikdo dědicem, připadá dluh státu. Výjimka je vytvořena pro ty dědice, kterým bylo řízení o dědictví pozastaveno z důvodu toho, že zůstavitel nevlastnil téměř žádný majetek. V tomto případě zaniká povinnost splácet dluh vůči věřiteli. Věřitel, nemusí tak přijít o vše v rámci nařízeného řízení o likvidaci.³⁸

2.7 Nepominutelný dědic

Dědické právo stanovuje na základě kodexů, zvláštní neboli výjimečná pravidla pro tzv. nepominutelné dědice. Toto označení poukazuje pouze na potomky zůstavitele, kteří mají výjimečné podmínky v dědictví, jelikož dědické právo dbá na zachování hodnot vztahů mezi potomkem a zůstavitelem, tudíž tak nepominutelného dědice vnímá jako toho, kdo má především právo na pozůstalost, kterou tu zůstavitel zanechal.

Důležitou osobou v dědictví je samozřejmě každá osoba, která je např. zmiňována v pořízení pro případ smrti či je součástí dědického řízení, přesto dle zásad dědického práva se notáři snaží vždy hledat nejprve od těch nejbližších příslušníků rodiny zůstavitele. Zákon však říká, jestliže zůstavitel opominul nepominutelného dědice a svůj majetek přepsal na jiné osoby,

³⁸ DVORÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 181. ISBN 978-80-7478-939-7.

má nepominutelný dědic nárok na vyžádání peněžní kompenzace ve výši povinného dílu, na který má ze zákona každý nepominutelný dědic nárok od dědiců, co dědictví nabyli.³⁹

2.7.1 Povinný díl

Povinný díl souvisí s nepominutelnými dědici, jelikož každý z nich má ze zákona právo na svůj povinný díl z pozůstalosti. Jestliže nepominutelný dědic z určité důvodu nemůže dědit, dědí jeho potomci. Pokud nepominutelný dědic byl zbaven způsobilosti k dědění, z důvodu toho, že byl odsouzen k odnětí svobody za spáchaný trestný čin, nemá právo ani na povinný díl. To stejné platí pro vyděděné nepominutelné dědice. Tedy není pravidlem, že každý nepominutelný dědic má právo na povinný díl. Výši povinného dílu, občanský zákoník rozlišuje mezi nezletilými a zletilými potomky. Konkrétně na základě nezletilosti zohledňuje výši povinného dílu. Samozřejmě i nepominutelný dědic má právo se rozhodnout, zda má zájem o povinný díl, neboť se ho může vzdát či odmítnout.⁴⁰

Nezletilé potomci mají právo na 3/4 z pozůstalosti a zletilé potomci na 1/4. Tento zlomek se v praxi využívá v případech, kdy zůstavitel nepominutelného dědice opomine v závěti. Jestliže zůstavitel opomine pouze jednoho ze svých potomků, ten má dle zákona, právo na svůj povinný díl, jakožto i právo ho žádat od dědiců, co pozůstalost nabyli v rámci dědického řízení.⁴¹

Pro výpočet podílu je důležité znát hodnotu veškerého majetku zůstavitele. V případě, že v posledních třech letech ode dne smrti zůstavitele, dostal nepominutelný dědic od zůstavitele určitou část majetku, tak i tato část se zahrnuje do toho veškerého majetku, z kterého se vypočítává výše povinného dílu. Zároveň se od této částky odečítají veškeré jeho

³⁹ DVORÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 132–133. ISBN 978-80-7478-939-7.

⁴⁰ WELLECH, E., *Vyznejte se v dědickém řízení*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014, s. 55. ISBN 978-80-265-0218-0.

⁴¹ DVORÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 133. ISBN 978-80-7478-939-7.

pohledávky. Nepominutelný dědic, jestliže nehodlá čekat na výpočet povinného dílu, neboť je třeba vyhledat detailně veškerý majetek, což může pro něj znamenat zbytečné zdržení, má možnost se dohodnout o tzv. odbytném. Odbytné slouží jako náhrada za povinný díl. Ovšem to má svoje nevýhody v tom, že nepominutelný dědic nemusí být spravedlivě vyplacen, proto odbytné musí schválit soud, aby se tomu zamezilo.⁴²

2.8 Odkazovník

V dědickém řízení může figurovat mezi dědici i tzv. odkazovník. Odkazovníkem je taková osoba, ke které měl zůstavitel určitý blízký vztah a na úkor toho se před smrtí rozhodl, že se jí chce zavděčit v podobě odkazu, které dědické právo umožňuje dle § 1594 NOZ. Nelze však považovat dědice a odkazovníka za totožné. Jelikož odkazovník v případě zanechaného odkazu od zůstavitele přijímá odkaz bez dluhů, ač třeba zůstavitel nějaké pohledávky před smrtí měl. Na dědice se však vážou, jak práva po zůstaviteli, tak i povinnosti.

Zůstavitel může odkázat odkazovníku buď určitou jednu, nebo více věcí, jako např.: motocykl, knížky, obraz, televizi apod., prakticky vše, co měl v osobním vlastnictví. Příklad pro motiv odkazovníka může být následný: Pan Nový se rozhodl v pořízení pro případ smrti odkázat svému sousedovi vozidlo, jelikož věděl, že si chtěl pořídit stejné, ale jeho finanční tíseň mu to nedovolila. Zůstavitel tak v rámci dobrých vztahů mezi nimi, pořídil odkaz, kde mu ho po své smrti věnuje. Soused tedy bude dědit pouze vozidlo, které mu zůstavitel v odkaze pro případ smrti odkázal bez případných pohledávek.⁴³

⁴² WELLECH. E., *Vyznejte se v dědickém řízení*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014, s. 57. ISBN 978-80-265-0218-0.

⁴³ WELLECH. E., *Vyznejte se v dědickém řízení*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014, s. 40. ISBN 978-80-265-0218-0.

3. DĚDICKÉ TITULY

Dědické tituly slouží k tomu, aby zůstavitel mohl rozhodnout o způsobu rozdělení jeho majetku. Prakticky je to jediná možnost, na základě které, může tuto skutečnost ovlivnit. Občanský zákoník upravuje dědické tituly dle §1476.

§1476 sděluje, že dědické tituly mohou fungovat:

- a) Samostatně
 - b) Vedle sebe
-
- a) Samostatně působící dědický titul vzniká v momentě, kdy zůstavil nese-psal před smrtí žádnou dědickou smlouvu či závěť. Děje se to občas i s úmyslem, kdy zůstavitel nechce nikomu z pozůstalých přilepšit ani přihoršit, aby všichni dědili rovným dílem. Od toho slouží dědický titul – zákon, který vyzývá dle intestátní posloupnosti všechny zákonné dědice.
 - b) Vedle sebe působící dědické tituly vznikají, když se zůstavitel rozhodne, že sepíše závěť na určitou část majetku a zbytek ponechá zákonu. Vyskytují se zde 2 dědické tituly (závěť a zákon).

Dědické tituly existují pouze tři:

- Závěť
- Dědická smlouva
- Zákon⁴⁴

⁴⁴ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, In. Sbíрка zákonů České republiky, 2012, ustanovení § 1476.

3.1 Závěť

Závěť znám z předešlých let pod pojmem testament či kšaft. Název nezměnil podstatu její funkce. Slouží jako primární nástroj k tomu, jak před smrtí rozdělit svůj majetek dle zůstavitelova přání. Dle § 1494 NOZ se jedná o jednostranný právní úkon, který není adresován a jde ho vždy změnit či zrušit. Zůstavitelova vůle musí být však plně svobodná, neměla by být nikým ovlivněna, je proto důležité, aby zůstavitel činil to, co si skutečně přeje, nikoliv to, co si přejí druzí.⁴⁵

3.1.1 Podmínky k sepsání závěti

Způsobilou osobou k sepsání závěti je svéprávný člověk. Ovšem osoba, která je omezena ve svéprávnosti, může dle § 1528 odst. 1 ObčZ pořizovat závěť pouze s notářským zápisem v přítomnosti svědků.⁴⁶

Dle § 1526 ObčZ umožňuje sepsat závěť formou veřejné listiny už osobám mladším 15 let.⁴⁷ Osoby, které jsou dle ustanovení § 1525 ObčZ omezeny ve svéprávnosti např. na úkor své závislosti na alkoholu, hazardních hrách, drog apod., mohou pořizovat závěť též, ovšem pouze na polovinu své pozůstalosti, druhá polovina musí být rozdělena mezi zákonné dědice.⁴⁸

K sepsání závěti existují určité podmínky stanovené zákonem a možností, jakým způsobem zůstavitel může závěť sepsat. Zůstavitel má možnost vyhledat pomoc notáře, neboť se jedná o osobu s mnoholetými zkušenostmi, která upřesní a vysvětlí veškeré náležitosti tak,

⁴⁵ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 59. ISBN 978-80-7400-684-5.

⁴⁶ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, In. Sbíрка zákonů České republiky, 2012, ustanovení § 1528.

⁴⁷ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, In. Sbíрка zákonů České republiky, 2012, ustanovení § 1526.

⁴⁸ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, In. Sbíрка zákonů České republiky, 2012, ustanovení § 1525.

aby závěť byla sepsána dle požadavků zákona a mohla nabýt svou právoplatnost. Přestože pro některé to může být zbytečně vytvořený náklad, jelikož zákon dovoluje sepsat tzv. alografní závěť, kterou může zůstavitel sepsat doma sám vlastnoručně s vlastnoručním podpisem, tak mnohdy tuto formu lidé ani nevyužijí, ovšem po smrti si nemohou být tak stoprocentně jisti, zda se jejich závěť dohledá a jestli vůbec splňuje požadavky pro její platnost. Na základě toho se doporučuje sepisovat závěť v přítomnosti notáře a zůstavitele, neboť je to nejbezpečnější a nejprokazatelnější způsob sepsání závěti. Občas může po smrti dojít k určitým nejasnostem. Jednou ze vznikajících nejasností bývá ta, zda závěť sepsal skutečně zůstavitel, jelikož je to občas obtížně prokazatelné např. z důvodu nečitelnosti písma, neúplného vyjádření ohledně konkrétního rozdělení atd.

U notáře je možnost uložení sepsané závěti do tzv. evidence závětí, jakožto místo, kde nedojde k její ztrátě. Nemusí se však jednat pouze o závěť, která byla pořízena formou notářského zápisu, ale může být využita i pro ty, co sepsali závěť soukromou listinou. Za uložení do evidence si notáři účtují zákonem stanovenou částku.⁴⁹

Po smrti zůstavitele notář poučí všechny osoby, které do dědictví spadají a jak již bylo zmiňováno, ty mají právo dle zákona se do jednoho měsíce rozhodnout, zda chtějí dědit nebo naopak dědictví odmítají. Poté, co se dědici rozhodnou, nemohou své rozhodnutí už jakkoliv změnit.

3.1.2 Náležitosti závěti

Při sepisování závěti je důležité znát veškeré její podrobnosti či náležitosti k řádnému zpracování tak, aby po smrti zůstavitele mohla být právoplatná. Závěť musí obsahovat jmenovitě osoby, které si zůstavitel přeje, aby po jehož smrti dědily. Dalším důležitým aspektem v struktuře závěti je přesné určení, komu jaká část připadne, nebo jakým dílem

⁴⁹ Zákon č. 358/1992 Sb. Zákon České národní rady o notářích a jejich činnosti (notářský řád) § 3.

či způsobem bude rozdělena mezi své dědice. Není však nutností, aby obsahovala datum jejího pořízení, ale v dědickém právu existují výjimky, kdy to nutností nabývá, a to v takovém případě, kdy zůstavitel má sepsáno vícero závětí, nebo když si zůstavitel vůči dědicovi podmiňuje, za jakých okolností či v jakém horizontu dnů, měsíců a let případně dědicovi ta část majetku, kterou mu v závěti odkazuje.

Závěť nemusí regulérně vypovídat pouze o tom, jaký majetek, kdo komu odkazuje, ale může mít i hlubší povahu, jelikož zde zůstavitel má možnost požádat své nejbližší i o způsobu uspořádání jeho posledního rozloučení nebo jakou formou chce být pohřben. Zůstavitel zde může zanechat svůj poslední vzkaz.

Každá z forem závěti musí být po sepsání vlastnoručně zůstavitelem podepsána, je zde absurdním, aby byl zůstavitel někým zastoupen. Závěť, která neobsahuje vlastnoruční podpis je neplatná.

3.1.3 Typy závěti

Existují pouze 3 formy závěti:

- a) Holografní závěť – soukromá listina
- b) Alografní závěť – soukromá listina
- c) Závěť sepsaná notářem – veřejná listina

- V mimořádných situacích lze využít tzv. závěť pořízenou s úlevami, ovšem její platnost je časově omezena.⁵⁰

⁵⁰ DVOŘÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 93. ISBN 978-80-7478-939-7.

a) Holografní závěť

Holografní závěť je závěť v podobě soukromé listiny, která ve své podstatě nenesou pro zůstavitele žádné komplikace a může ji takřka sepsat každý, kdo splňuje podmínky k jejímu sepsání. K takovému typu závěti, člověk potřebuje pouze tužku a papír, poté už jen to nejtěžší se rozhodnout, předat své požadavky a přání na papír svým pozůstalým. Není možné využít této formy na úkor někoho, kdo je v tu danou chvíli nezpůsobilý k sepsání závěti a zaměnit jeho podpis za razítko s jeho iniciály.

Není podmínkou, aby takový spis měl nesoucí název “závěť”, je dostačujícím, když nese např. formu dopisu, vzkazu apod. Zůstavitel musí v závěti uvést datum, kdy ji podepsal. V tomto případě uvedení data slouží pro případ, kdy zůstavitel sepsal více než jednu závěť. Zákon však vždy upřednostňuje tu závěť, kterou sepsal jako poslední. Jednoduše řečeno, nová závěť ruší starou závěť. Holografní závěť je velice efektivní formou pro takové zůstavitele, kterým bohužel už nezbyvá mnoho času a potřebují závěť sepsat co nejrychleji.⁵¹

b) Alografní závěť

Alografní závěť je též soukromou listinou s ohledem na to, že ji lze pořídit pouze jiným způsobem než vlastní rukou. Tuto formu závěti využívají spíše staří lidé, kteří už mají problém s čitelným psaním písma, anebo jejich zdravotní stav je natolik omezuje, že jim to nedovoluje. Tito lidé mohou tak např. sepsat závěť na PC nebo stroji i ku příkladu s pomocí druhé osoby, ovšem musí být podepsána vždy vlastnoručně zůstavitelem.⁵²

U alografní závěti je třeba přítomnosti dvou přihlížejících svědků. Tito svědci nesmí být nijak citově vázáni na zůstavitele. Tedy nesmí se jednat o dědice, odkazovníka, blízkou rodinu, zaměstnance atd. Není podstatné, aby svědci znali obsah závěti. Zůstavitel by měl být při výběru svědků obezřetný, jakým osobám tuto úlohu svěřuje. Je proto nezbytně nutné vybírat osoby, se kterými se pojí důvěra mezi svědkem a zůstavitelem. Mohou totiž nastat mezi

⁵¹ DVORÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 66. ISBN 978-80-7478-939-7.

⁵² CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 65. ISBN 978-80-7400-684-5.

dědici pochybnosti po smrti zůstavitele, zda doopravdy takovou závěť sepsal údajný zůstavitel. Tito svědci jsou právě důležitými faktory v usvědčení toho, že to, co v poslední vůli zůstavitel sepsal, bylo z jeho vlastní svobodné vůle, bez jakýchkoliv vyvíjených nátlaků ze strany okolí a především, že ten, kdo závěť pořídil, byl skutečně tím konkrétním zůstavitelem. Svědci tak musí být též podepsaní na závěti a k jejich snadnému dohledání je nezbytně nutné, uvést jejich datum narození a bydliště.⁵³

Speciální alografní závěť umožňuje pořízení závěti zůstavitelům se smyslovým postižením. Tito lidé musejí při sepisování závěti mít v přítomnosti tři svědky.⁵⁴

§1535 uvádí podmínky sepsání závěti za těchto okolností.:

*(1) Je-li zůstavitel nevidomý, projeví poslední vůli před třemi současně přítomnými svědky v listině, která musí být nahlas přečtena svědkem, který závěť nepsal. Zůstavitel před svědky potvrdí, že listina obsahuje jeho poslední vůli.*⁵⁵

*(2) Je-li zůstavitel osobou se smyslovým postižením a nemůže-li číst nebo psát, projeví poslední vůli před třemi současně přítomnými svědky v listině, jejíž obsah musí být tlumočen zvláštním způsobem dorozumívání, který si zůstavitel zvolí, svědkem, který závěť nepsal; všichni svědci musí ovládat způsob dorozumívání, kterým je obsah listiny tlumočen. Zůstavitel zvoleným způsobem dorozumívání před svědky potvrdí, že listina obsahuje jeho poslední vůli.*⁵⁶

c) Závěť sepsaná notářem

Tento typ závěti se dá považovat za ten nejbezpečnější, už jen z důvodu toho, že veškeré závěti sepsány notářem se evidují do tzv. evidencí právních jednání pro případ smrti. Tím, že se jedná o veřejnou listinu se bez komplikací dokazuje neboli prokazuje totožnost toho,

⁵³ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 77-78. ISBN 978-80-7400-684-5.

⁵⁴ DVORÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 77. ISBN 978-80-7478-939-7.

⁵⁵ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, Sběrka zákonů České republiky, 2012, ustanovení § 1535 (1).

⁵⁶ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, Sběrka zákonů České republiky, 2012, ustanovení § 1535 (2).

kdo závěť sepsal. Jestliže se zůstavitel rozhodne závěť sepsat s notářem, zákon nevyžaduje k vyhledání notáře žádné určité podmínky, např.: vyhledat notáře v okolí trvalého bydliště apod., závěť může sepsat s kterýmkoliv notářem. Svědci nejsou zde požadováni, výjimka však platí pro nevidomé, kteří nemohou číst a psát. V takovém případě je vyžadována přítomnost tří svědků, před kterými zůstavitel musí pronést celý obsah závěti, ti se poté účastní i schválení notářského zápisu a též se podepíší na závěti, jako přítomní svědci. Jestliže někdo s takovým handicapem zvolí tuto formu, je důležité do obsahu závěti zmínit důvod, proč musel do závěti přizvat i svědky.⁵⁷

3.1.4 Zrušení závěti

Závěť je možné vždy zrušit, neboť se jedná o tzv. odvolatelný projev vůle. Výjimku však tvoří takové závěti, které jsou pořízené s úlevami, ty se mohou zrušit po uplynutí časového omezení dle zákona.

Závěť lze zrušit dvěma způsoby:

- Pořízením nové závěti
- Odvoláním původní závěti⁵⁸

- **Pořízení nové závěti**

Při pořízení nové závěti je důležité dbát na splnění určitých podmínek, jestliže zůstavitel chce zanechat v platnosti obě pořízené závěti, musí v nové závěti zmínit pouze tu část majetku, která nebyla obsažena v předešlé závěti. Jestliže v první závěti zůstavitel chce odkázat synovi

⁵⁷ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 82-83. ISBN 978-80-7400-684-5.

⁵⁸ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 107. ISBN 978-80-7400-684-5.

svůj byt a v nové závěti chce synovi odkázat svůj automobil, v tomto případě jsou platné obě závěti.⁵⁹

○ **Odvolání původní závěti**

Odvolání musí nést vždy takovou formu, jakou byla sepsána. Jestliže se např. jednalo o alografní závěť, musí být odvolání sepsáno vlastní rukou s vlastnoručním podpisem.

Odvolat se lze těmito způsoby:

- Výslovně (§ 1577 ObčZ) - Ve výslovném odvolání není důležité, aby bylo pořízeno v takové formě, jakou byla závěť sepsána. V občanském zákoníku § 1577 zřetelně sděluje, že k výslovnému odvolání lze dojít pouze takovou formou, která je jasně předepsaná pro případ jejího pořízení.
- Mlčky (§ 1578 odst. 1 ObčZ) – Pro odvolání tímto způsobem postačí, když zůstavitel sepsanou závěť ztratí či zničí.
- Vydáním závěti pořízené ve formě NZ (§ 1579 odst. 1 ObčZ).⁶⁰

3.2 Dědická smlouva

Dědická smlouva se v mnoha směrech výrazně liší od závěti, už jen tím, že se jedná zde o dvoustranný úkon, tedy nejedná se o soukromou listinou, ale o veřejnou. Tedy není možné, aby zůstavitel dědickou smlouvu sepisoval sám, vždy ji musí sepisovat s druhou smluvní stranou, komu majetek odkazuje. Dědická smlouva může být uzavřena pouze s notářským zápisem. Jestliže se zůstavitel v průběhu let rozhodne dědickou smlouvu zrušit, nemůže ji

⁵⁹ DVOŘÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 95. ISBN 978-80-7478-939-7.

⁶⁰ DVOŘÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 94. ISBN 978-80-7478-939-7.

zrušit on sám, musí s tím souhlasit i druhá smluvní strana, se kterou dojde k notáři a požádá o její zrušení. Zůstaviteli umožňuje zákon odkazovat majetek ve formě dědické smlouvy pouze na tři čtvrtiny jeho pozůstalosti. Zbylou čtvrtinu může odkázat v podobě závěti nebo přenechat ji na zákonné rozdělení.⁶¹

Dědická smlouva nabude práva až po smrti zůstavitele. Tedy majetek, který v dědické smlouvě odkázal druhé straně, získá až po jeho skonu. Zůstavitel má tak právo dále využívat svůj majetek, který v dědické smlouvě odkazuje druhé smluvní straně do své smrti. Má nárok i na případné podmínky, např.: jestliže zůstavitel chce přepsat svůj byt, ve kterém hodlá dožít, na potomka, avšak z důvodu jeho nepříznivé finanční situace, se dohodne prostřednictvím dědické smlouvy na tom, že veškeré náklady spojené s bytem, bude hradit potomek s tím, že po jeho smrti nabude dědická smlouva právo a byt přejde do jeho osobního vlastnictví.⁶²

Může nastat to, že majetek, který zůstavitel v dědické smlouvě odkázal už neexistuje. Na takový majetek se poohlíží, jako kdyby nikdy nebyl. Ale v případě, že majetek, který zůstavitel v dědické smlouvě odkázal druhé smluvní straně, se v průběhu života rozhodl někomu darovat, tak zde platí, že druhá smluvní strana má právo na tento majetek a může ho tak vymáhat prostřednictvím soudu.

3.3 Zákon

K dědění ze zákona dochází v tom momentě, kdy zůstavitel zanechal celý nebo část majetku bez závěti, dědické smlouvy či odkazu. Zákonné dědění probíhá prostřednictvím tzv. dědické posloupnosti, která je rozdělena do dědických tříd.

⁶¹ WELLECH. E., *Vyznejte se v dědickém řízení*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014, s. 36-38 . ISBN 978-80-265-0218-0.

⁶² WELLECH. E., *Vyznejte se v dědickém řízení*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014, s. 39. ISBN 978-80-265-0218-0.

3.3.1 Dědická posloupnost

Mnohdy zůstavitelé nemají možnost sepsat závěť či dědickou smlouvu, neboť nepředvídají svůj náhlý odchod, anebo naopak sepíší závěť nebo dědickou smlouvu pouze na určitou část majetku, ale zbylou část úmyslně neodkážou nikomu. V této fázi se automaticky dědí ze zákona.

Zůstavitel, který před smrtí odkáže jednomu ze svých potomků např. své vozidlo, po smrti zůstavitele se vlastnictví převádí na něj. Pakliže zůstavitel měl více potomků a úmyslně svůj dům neodkázal na nikoho, tak dům se bude dědit automaticky ze zákona. Často tuto formu dědictví si zůstavitelé vybírají za účelem zabránit sporům mezi nejbližšími.

K dědění ze zákona slouží právě dědická posloupnost, která umožňuje dědit spravedlivě každý díl z majetku dědicům, kteří na to dle dědických tříd mají právo. Dědických tříd je celkem šest. Každá z těchto tříd obsahuje určitou skupinu zákonných dědiců, kteří mají právo na dědictví. Vždy se začíná od těch nejbližších, kterou upravuje např. první třída. Jestliže do té třídy nikdo z dědiců nespadá, automaticky se hledá postupně v další třídě. Ovšem dědická posloupnost je sestavena na základě přirozených preferencí a předností každého člověka, co se týká rodinných vztahů či příslušníků vůči zůstaviteli. Tedy zpravidla mají vždy přednostně nárok na pozůstalost manžel, manželka a děti. Účelem dědické posloupnosti je ochránit zůstavitelův majetek, rodinné hodnoty a především určit, kdo má na něj ze zákona právo.⁶³

“Právní úprava zákonné dědické posloupnosti je ovládána parentelním systémem doplněným o principy akrescence a reprezentace. Parentální systém (z lat. parentes, tzn. rodiče) představuje dědickou posloupnost, pro kterou je určující stupeň příbuzenství k zůstaviteli. Princip akrescence (přirůstání) řeší situaci, kdy určitá osoba v rámci dědické třídy nedědí (např. proto, že je dědicky nezpůsobilá), a to tak, že se o její podíl zvyšuje podíl ostatních osob v dané dědické třídě.”⁶⁴ Opačným způsobem však funguje způsob principu

⁶³ DVORÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 116-117. ISBN 978-80-7478-939-7.

⁶⁴ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 34. ISBN 978-80-7400-684-5.

reprezentace, který v případě, kdy se nenajde nikdo v dědických třídách dědicky způsobilý, se poté na základě tohoto principu převádí právo na vnoučata zůstavitele.

Dědická posloupnost ovšem zdůrazňuje tyto skutečnosti v rámci dědické posloupnosti.:

- Čl. 32 odst. 2 LPS sděluje, že u potomků se nerozlišuje, zda jsou potomci manželský či nemanželský.⁶⁵
- Ani není důležité, jestli je potomek pokrevní či osvojen.

▪ První dědická třída

V první dědické třídě mají právo na dědictví pouze děti a manžel zůstavitele, kteří dědí rovným dílem. Pokud zůstavitelův potomek zemřel či není jiným způsobem dědicky způsobilý, přichází princip reprezentace, který převádí právo dědit na děti nezpůsobilého syna či dcery, tedy na své vnoučata.⁶⁶

▪ Druhá dědická třída

Jestliže z určitých dědických důvodů nemohou dědit děti zůstavitele, např.: z důvodu vydědění, odmítnutím dědictví apod., postupuje se do druhé třídy, kde má právo dědit manžel a rodiče zůstavitele.

Dědicové dědí vždy rovným dílem jako v předchozí třídě, ale s tím, že manžel má vždy nárok minimálně na polovinu majetku zůstavitele. To znamená, že pokud by dědili např.: děti a manžel, tak majetek by se rozdělil na polovinu s tím, že jedna polovina by připadala manželce a druhou polovinu by si rozdělily děti stejným dílem. V případě, že by v druhé třídě byl jediným dědicem manžel, dědil by veškerou pozůstalost, kterou tu zanechal zůstavitel. V této třídě se však myslí i na osoby, které se zůstavitelem žily alespoň 1 rok ve společné domácnosti. Společnou domácností se rozumí, že nevlastní dítě žilo se zůstavitelem

⁶⁵ Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod. Čl. 32.

⁶⁶ WELLECH. E., *Vyznejte se v dědickém řízení*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014, s. 53. ISBN 978-80-265-0218-0.

dlouhodobě, nebo mělo na jeho trvalé adrese též svojí trvalou adresu, pomáhalo v domácnosti, pakliže mělo možnost, tak i finančními prostředky se snažilo přispívat na domácnost. Naopak společnou domácností se nemyslí určité přechodné pobývání a využívání dobra zůstavitele.⁶⁷

Do druhé třídy se přechází, pakliže v první třídě nebyly splněny kritéria, jelikož musejí vždy dědicové dědit současně v jedné a té samé třídě. Pro upřesnění této třídy může být názorný příklad: Pan Veselý žil před smrtí se svou manželkou a nevlastním synem, svou dceru vydědil z důvodu nemorálního chování vůči němu a na základě toho nebylo možné dědit v první třídě, kde jsou dědici manžel a děti, kteří dědí též rovným dílem. V tomto případě jsou dědici manžel a nevlastní syn, kdyby rodiče paní Veselé byli na živu, byli by dědici též.⁶⁸

Může nastat i případ, kdy jediným možným dědicem je osoba, která žila se zůstavitelem, ovšem v tomto případě jsou kritéria stejná jako v první třídě, kde nemůže dědit pouze manžel. Důsledkem toho je přechod do druhé třídy, kde též nemůže spolubydlící osoba zůstavitele sama dědit. Dědit může až přechodem do třetí třídy. Pro změnu druhá třída neumožňuje princip reprezentace, jako třída první.⁶⁹

▪ Třetí třída

Třetí třída naopak uplatňuje princip reprezentace na rozdíl od druhé třídy. Tato třída umožňuje dědit sourozencům a spoluzijícím osobám zůstavitele. Jestliže sourozenec nežije nebo se z určitých důvodů zřekl dědictví, tak princip reprezentace převádí právo dědit na děti sourozence zůstavitele, tedy na neteř či synovce. Rozhodně se princip reprezentace neprovádí u spoluzijících osob, zde vládne princip akrescence.

Příkladem pro rozdělení pozůstalosti zůstavitele ve třetí třídě může být ten, kdy zůstavitel má tři sourozence, avšak jeden ze sourozenců se zřekne dědictví např. z důvodu toho, že má dosti

⁶⁷ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 44. ISBN 978-80-7400-684-5.

⁶⁸ WELLECH, E., *Vyznejte se v dědickém řízení*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014, s. 53. ISBN 978-80-265-0218-0.

⁶⁹ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 45. ISBN 978-80-7400-684-5.

svých finančních prostředků, jednoduše to nepotřebuje. Tedy následné rozdělení bude vypadat tak, že jeden sourozenec dostane svojí 1/3 pozůstalosti, druhý sourozenec dostane též 1/3 pozůstalosti a třetí sourozenec přenechá svůj díl svým dvěma dětem. Jedno dítě dostane 1/6 pozůstalosti a druhé dítě dostane též 1/6 pozůstalosti.⁷⁰

▪ Čtvrtá třída

Jestliže se ve třetí třídě nenašel žádný dědic, přechází se do čtvrté třídy, kde jsou dědici prarodiče, kteří dědí stejným dílem, zde se princip reprezentace neuplatňuje.⁷¹

▪ Pátá třída

Jestliže ani ve čtvrté třídě nebyl nalezen žádný potencionální dědic, přechází se do páté třídy, kde náleží právo dědit prarodičům rodiče zůstavitele. *“Prarodičům zůstavitelova otce (nanejvýše čtyřem) připadá polovina dědictví, prarodičům zůstavitelovy matky (nanejvýš čtyřem) připadá druhá polovina (§ 1639).⁷²*

▪ Šestá třída

Šestá třída je poslední třídou dědické (intestátní) posloupnosti, kde je už naposledy možné najít někoho z dědiců, jestliže se tak nestane, dědictví připadne státu. Taková skutečnost se nazývá “odúmrtí”, která vyjadřuje přechod majetku z pozůstalosti ve prospěch státu. Stát však nemá žádnou možnost dědictví odmítnout.⁷³

⁷⁰ CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX.* 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 46-47. ISBN 978-80-7400-684-5.

⁷¹ DVORÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo.* 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 126. ISBN 978-80-7478-939-7.

⁷² DVORÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo.* 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 127. ISBN 978-80-7478-939-7.

⁷³ WELLECH, E., *Vyznejte se v dědickém řízení.* 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014, s. 54. ISBN 978-80-265-0218-0.

4. DĚDICKÉ ŘÍZENÍ

Dědické řízení se zahajuje v okamžiku, kdy je fyzická osoba prohlášena za mrtvou prostřednictvím úmrtního listu, který vydá matriční úřad soudu. Soud, aniž by musel přihlížet k výpovědím všech zúčastněných, na základě prošetření všech potřebných informací a vyvarováním se možných pozdějších sporů mezi zúčastněnými (pozůstalými), vydá své rozhodnutí.

Úmrtím každého občana České republiky, začne dle právní úpravy i bez požádání dědiců k zahájení dědického řízení, které je jasně vymezeno v ustanovení §460 občanského zákoníku. Po ukončení řízení vydá soud konečné usnesení, podle kterého se dle právního řádu účastníci řízení ujmou dědictví.

4.1. Obecné zásady soudu dědického řízení

Stejně jako ostatní účastníci řízení, tak i soud musí dodržovat určité zásady, aby se dědické řízení mohlo řádně uskutečnit. Mezi první zásadu bezpochyby patří **nezávislost a nestrannost soudů a soudců**. Tím se rozumí, že je protizákonné, aby soud či soudci měli jakýkoliv citový vztah k dědicům nebo k věcem zůstavitele a na základě toho vydávali svá rozhodnutí. Tomu však soud zamezuje už při výběru soudce a notáře.⁷⁴ Soud na každého z účastníků musí přihlížet stejně, neboť každý z nich má stejné právo se zúčastnit a vyjádřit, nebo mít k řízení připomínky. Musí zde panovat **rovnocennost**. Pro dědické řízení platí jakási výjimka **zásady neveřejnosti**, neboť u řízení o dědictví dochází i ke sdělování soukromých a často citlivých informací. Též je zásadní to, co soudnímu komisaři (notáři) dědic sdělí, proto další zásadou je **zásada ústnosti a přímosti**.⁷⁵ Ovšem celé dědické řízení

⁷⁴ MIKEŠ, J., MUZIKÁŘ, L., *Dědické právo praktická příručka: kompletní pohled na dědění z hlediska hmotněprávního i procesního*, 2. vyd. Praha: Linde. 2005, s. 123. ISBN 80-7201-552-4

dle **zásady hospodárnosti** by mělo proběhnout v co nejkratší době, bez zbytečné prodlevy, která by se posléze promítla ve finanční odměně notáři.⁷⁶

4.2. Zjištění dědiců

V průběhu dědického řízení dochází ke zjišťování dědiců, kdy notář dohledává veškeré potřebné spisy, jako jsou pořízení pro případ smrti nebo smlouvy uzavřené mezi manželi apod. Obsahy těchto spisů, které zůstavitel pořídil hrají velkou roli v dědickém řízení a mohou ho tak výrazně ovlivnit, proto je důležité dbát při pořízení pro případ smrti na bezpečné uchování a svěřeni nejlépe do rukou notářů.

Aby mohl soudní komisař učinit potřebné úkony, vždy předvolá toho, kdo vypravil pohřeb. Není proto nutné v tomto bodě svolávat každého z nejbližších, neboť se na osobu, která vypravila pohřeb, hledí jako na tu, co poslední roky byla v nejužším kontaktu se zůstavitelem, a tak může notáři poskytnout vše, co potřebuje k řádnému předběžnému jednání.⁷⁷

4.2.1 Účastníci řízení

Mezi účastníky řízení se řadí dědici. Jestliže se nenajde nikdo příslušný k dědění, tak účastníkem řízení je stát. V případě, že zůstavitel byl zadlužený, měl tak pohledávky vůči věřitelům, tudíž i věřitelé jsou účastníky řízení. Jednoduše řečeno se za účastníky řízení považuje každý, který se podílel na jeho vyřešení, jako např.: soudní komisař, příslušný soud apod.⁷⁸ Posledním účastníkem řízení je tzv. vypravitel pohřbu. Osoba, která zorganizovala a hradila poslední rozloučení se zůstavitelem.

⁷⁶ MIKEŠ, J., MUZIKÁŘ, L., *Dědické právo praktická příručka: kompletní pohled na dědění z hlediska hmotněprávního i procesního*, 2. vyd. Praha: Linde, 2005, s. 124. ISBN 80-7201-552-4

⁷⁷ SHELLEOVÁ, I. a kol. *Dědictví a dědické právo*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007, s. 171. ISBN 978-80-251-1659-3.

⁷⁸ CIRÁK, J., a kol. *Dědičské právo*, 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2010, s. 194. ISBN 978-80-7418-056-9

4.2.2 Průběh dědického řízení

Řízení o dědictví se zahajuje oznámením matričního úřadu, který na základě místní příslušnosti, vše sdělí okresnímu soudu v oblasti trvalého bydliště nebo místa, kde zůstavitel před smrtí pobýval. Předseda krajského soudu přidělí náhodného soudního komisaře, který v předběžném řízení předvolá účastníky řízení a bude zjišťovat v rámci šetření veškerou pozůstalost zůstavitele. U movitého majetku jako je např.: auto, by správně měl vypravitel pohřbu v předběžném řízení přinést veškeré spisy a tím právě i velký technický průkaz od vozidla, který zůstavitel vlastnil.⁷⁹

Ve fázi, kdy soudní komisař vyhledá všechny dědice, dochází k zjištění veškerého majetku a jmění, který měl zůstavitel před smrtí ve vlastnictví. Soudní komisař pomocí např. katastrálního úřadu zjistí nemovitosti, které zůstavitel měl v osobním vlastnictví.

Aby nemohl být nikdo z dědiců v nevýhodě a nedocházelo tak k nějakým sympatiím mezi dědicem a notářem, není možné si notáře vybírat. Notáři jsou v dědickém řízení označovány za soudní komisaře, neboť jako osoby jejichž praxe tvoří především oblast dědictví, jsou povolány k tomu, aby mohli předat své zkušenosti do dědického řízení s významným postavením.

Celý průběh dědického řízení je nezaměnitelně sestaven, drží se zásad a pořadí, jakým ho soud vykonává s pomocí soudního komisaře. Soudní komisaři, tedy notáři nemají ve své kompetenci rozhodovat o vypořádání dědiců, upravují a vedou proces řízení, dokládají zachované právní spisy pořízené zůstavitelem. Ten, kdo má jediné právo vydávat konečné usnesení o vypořádání majetku po konci dědického řízení je soud.⁸⁰ Každá část majetku musí být jednotlivě schválena k dědictví na základě doložených podkladů, které dokládají, že vlastníkem movité či nemovité věci byl právě ten určitý zůstavitel. Nemovitosti se dohledávají ve věci vlastnictví jednoduše, neboť díky katastrálnímu úřadu lze ihned dohledat vlastníka.

⁷⁹ DVORÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 150-151. ISBN 978-80-7478-939-7.

⁸⁰ SHELLEOVÁ, I. a kol. *Dědictví a dědické právo*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007, s. 129 ISBN 978-80-251-1659-3.

Jestliže zůstavitel vlastnil např. činžovní domy, které pronajímal, nemůže takový typ podnikání být zastaven. K takovým typům pozůstalosti tu je tzv. správa pozůstalosti, kterou buď zvolil sám zůstavitel před jeho smrtí jako svého zastupitele, nebo takovou osobu zmínil ve své závěti, může to být i někdo z dědiců.⁸¹

4.3 Ocenění majetku

V momentě, kdy soudní komisař dohledá veškerý majetek a jmění, případně i pohledávky zůstavitele, přechází se do finální části, a to k oceňování majetku. V dnešní době ocenit majetek není nic, co by mělo dědické řízení výrazně pozdržet, neboť v případě ocenění nemovitého majetku, tu jsou např. realitní kanceláře, které tržní cenu nemovitosti odhadnou v řádném termínu. Pro ocenění takového majetku tu slouží tzv. odhad nemovitostí, jenž lze vyplnit v elektronické verzi a následně po vyhotovení bude zaslán doporučeně poštou.

U movitého majetku jako je např. auto, obrazy, nábytek apod., to funguje téměř na stejné bázi, jelikož internetové možnosti nám umožňují najít téměř cokoliv, tak stejně najít např. vozidlo zůstavitele, kdy dle jeho uvedených vlastností ve velkém technickém průkazu neomezuje výrazně průběh řízení. Způsob ocenění vozidla se rozhoduje na základě roku jeho výroby. V případě, že se jedná o novější typ vozidla, oceňuje vozidlo renomovaná autoprodějna. Je-li předmětem dědického vypořádání i firma či podnik zůstavitele, oceňuje se na základě účetních uzávěrek, možností je i znalecký posudek.⁸² Při oceňování majetku se nehledí, za kolik peněz ho zůstavitel koupil, ale jakou hodnotu má v době úmrtí zůstavitele.

⁸¹ DVORÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 157. ISBN 978-80-7478-939-7.

⁸² Poradna | dedim.cz. Dědické řízení - odhad nemovitosti pro notáře online [online]. Dostupné z: <https://www.dedim.cz/poradna/detail/jak-probiha-oceneni-majetku-v-dedickem-rizeni>

4.4 Odměna notáře v dědickém řízení

Notář nenese úlohu soudního komisaře jen tak pro nic, zajišťuje vše k podložení o zjištění dědiců a pozůstalosti, v případě nejasností dohledává důkazy apod. Každý úkon, který notář provede v souladu s dědickým řízením se odměňuje, což není ničím, s čím by dědici nepočítali. Odměňuje se čas a práce, kterou do řízení notář vkládá. Tato odměna je zanesena ve vyhláše. Výjimka však platí pro ty, co dědictví odmítli, ti samozřejmě notáři nic platit nemusí.

4.4.1 Výše odměny pro notáře

Výše odměny pro notáře závisí podle toho, v jaké hodnotě zůstavitel vlastnil majetek před smrtí. Jestliže zůstavitelův majetek měl hodnotu do 100 000,- Kč, odměnou pro notáře jsou 2 %. V případě, že součástí dědického řízení je pozůstalost v hodnotě od 100 000,- Kč do 500 000,- Kč, musejí dědici zaplatit notáři 1,2 %. Ačkoliv lidé berou odměnu pro notáře jako součástí dědictví, tak v mnoha lidech vyvolává rozruch ta skutečnost, že ti, co zdědí majetek v hodnotě od 500 000,- Kč a výš, místo toho, aby sazba % pro odměnu notáře rostla, tak naopak klesá, přestože dědí majetek např. 10 ti násobný. Jestliže by v dědickém řízení došlo k jeho zastavení za vykonané úkony soudního komisaře, se jeho práce též odměňuje.

Od roku 1.1. 2021 se odměna pro soudního komisaře navýšila ze 400,- Kč na 1000,- Kč.⁸³

⁸³ Notáři si z dědictví ukrojí více. Zvyšují se notářské poplatky - Měsec.cz. Měsec.cz - váš průvodce finančním světem [online]. © 1998 [cit. 22.02.2021]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/notari-si-z-dedictvi-ukroji-vice-zvysuji-se-poplatky/>

5. Dědická daň

Dědická daň patřila stejně jako daň darovací a daň z převodu nemovitostí mezi daně majetkové, neboť jejím předmětem je majetek.⁸⁴

V současné době jsme od roku 2014 osvobozeni od dědické daně, v minulosti to však tak nebylo. Dříve nebyly povinni platit dědickou daň pouze neziskové organizace. To znamená, že již nemusí dědic z dědictví, které nabude po ukončení dědického řízení z něj odvádět dědickou daň. § 4a sděluje, že majetek, který dědic nabyl bezúplatně prostřednictvím dědického řízení je osvobozen od daně. Poplatníci dědické daně, byli povinni podat daňové přiznání do 30 dnů ode dne, kdy bylo ukončeno dědické řízení.

Ačkoliv lze říct, že je to pro dědice pozitivní zpráva, tak se na ně váže jiný nesoucí náklad spojen s nabytým dědictvím. Tyto náklady jsou spojené s veškerými úkony notáře, které musí dědic po ukončení dědického řízení řádně uhradit.⁸⁵

5.1 Předmět dědické daně

Předmětem dědické daně byl ten majetek, který dědic po ukončení dědického řízení získal. Pro předmět daně dědické se rozlišovalo, zda se jedná o movitý majetek či nemovitý. Movité věci jsou takové věci, s kterými je možné volně pohybovat jako např.: automobil, umělecká díla, nábytek apod. S nemovitým majetkem naopak pohybovat nelze, jako např.: stavby, lesy, rybníky apod. U nemovitého majetku záleželo na tom, zda se majetek nachází v místě zůstavitelova občanství nebo v cizině. Kdežto pro movitý majetek byl důležitý fakt ten, zda v momentě úmrtí byla fyzická osoba občanem České republiky s trvalým bydlištěm.

⁸⁴ VYBÍHAL, V., Zdanění majetku, Praha: Grada. 1997, s. 206. ISBN 80-7169-371-5

⁸⁵ MIKEŠ, J., MUZIKÁŘ, L., *Dědické právo praktická příručka: kompletní pohled na dědění z hlediska hmotněprávního i procesního*, 2. vyd. Praha: Linde. 2005, s. 330. ISBN 80-7201-552-4

Jestliže zůstavitel neměl občanství v České republice, ale vlastnil zde nemovitosti, tak daň musela být též odvedena v daňovém přiznání. Poplatník měl 30 dnů na to, aby příslušnému finančnímu úřadu podal daňové přiznání. Ovšem pokud zůstavitel byl před smrtí občanem ČR a měl v tuzemsku i trvalé bydliště, jenže nemovitosti vlastnil i v cizině, tak i z takové nemovitosti byli dědici povinni odvést dědickou daň.⁸⁶

5.1.1 Výpočet dědické daně

Výpočet pro základ daně byl sestaven v první řadě na hodnotě nabytého dědictví, z kterého se následně odečítaly veškeré dluhy a náklady, které byly provázeny celým procesem dědického řízení. Mezi tyto náklady patřila odměna pro notáře a náklady pro uspořádání pohřbu zůstavitele. V případě, že se dědil majetek, který byl lokalizován v cizině, musela se konkrétnímu státu zaplatit dědická dávka.⁸⁷

5.2 Skupiny poplatníků dědické daně

Ten, kdo byl poplatníkem daně, se odvíjelo od toho, do jaké skupiny dědic patřil, jelikož pro poplatníky sloužily 3 skupiny, které byly rozčleněny od nejbližších po další příbuzné či právnické osoby.

⁸⁶ VYBÍHAL, V., *Zdanění majetku*, Praha: Grada. 1997, s. 207. ISBN 80-7169-371-5

⁸⁷ VYBÍHAL, V., *Zdanění majetku*, Praha: Grada. 1997, s. 213. ISBN 80-7169-371-5

- 1. skupina
 - Přímé příbuzní a manželé
- 2. skupina
 - Sourozenci, synovci, neteře, strýcové a tety
- 3. skupina
 - Ostatní fyzické a právnické osoby

Pozůstalí, kteří patřili do první skupiny a dědili tak mezi sebou, byli tzv. osvobozeni být plátcí dědické daně. To znamená, že nebyli ani povinni podávat daňové přiznání.

Příbuzní uvedeni ve druhé skupině, byli povinni zaplatit dědickou daň z dědictví ve výši sazby v rozmezí od 1,5 % do 6 %, záviselo na výši hodnoty nabytého majetku, dle této hodnoty se odvíjela sazba % dědické daně. Ovšem od roku 2008 byly i osoby z druhé skupiny osvobozeny z dědické daně.

Na osoby z třetí skupiny se vázala sazba dědické daně v rozmezí od 3 % do 40 %. V případě, že nabytý majetek nepřevyšoval hodnotu nad 20 000,- Kč, byly osoby z třetí skupiny osvobozeny z dědické daně. Osvobozeny byly i některé právnické osoby jako např.: nadace, zdravotní pojišťovny apod.

Výpočet výše uvedených sazeb u obou skupin byl inspirován a dalo by se říct převzat ze sazby daně darovací, jenž pro daň dědickou tvořila vždy polovinu z daně darovací. Též je důležité zmínit, že tyto sazby nebyly konečné, neboť se u obou skupin vždy násobil koeficientem 0,5.⁸⁸ Od roku 2014 byly osvobozeny všechny osoby, neboť dědická daň se absolutně zrušila.

⁸⁸ MIKEŠ. J., MUZIKÁŘ. L., *Dědické právo praktická příručka: kompletní pohled na dědění z hlediska hmotněprávního i procesního*, 2. vyd. Praha: Linde. 2005, s. 331. ISBN 80-7201-552-4

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo prvotně stručně vysvětlit podstatu dědického řízení už z dob historie a postupně rozvést jeho významné atributy, které po celou dobu jeho průběhu v něm hrají významnou roli. Dále jsem chtěla vysvětlit, kdo je zůstavitel x dědic. Zůstavitelem může být pouze zemřelá fyzická osoba. Dědicem může být jak fyzická osoba, tak právnická osoba, ale i stát.

Ačkoliv se může zdát, že právo být dědicem má každý, čemuž zdaleka tak není, neboť existují určité důvody (viz 2.3 podkap.), na jejichž základě zaniká dědici právo dědit.

V práci jsem se snažila např. uvést rozdíl mezi pozůstalostí a dědictvím, neboť mnoho lidí tyto dva významy považuje za stejné, přitom se jedná o dva odlišné termíny. Pozůstalostí je to, co zůstavitel po své smrti zanechal a dědictví je ona konkrétní část pozůstalosti, kterou dědic po ukončení dědického řízení nabyt, tedy je vlastníkem.

Mojí snahou bylo práci sepsat tak, aby po jejím přečtení bylo zřejmé, kdo je součástí dědického řízení a jak probíhá, jelikož se jedná o takový proces, s kterým se bohužel setkává každý z nás. Vzhledem k tomu bych si dovolila říct, že k dědickému řízení dochází vždy na základě úmrtí blízké osoby, je toto téma do doby, než k této smutné události dojde, spíše tabu, jelikož o smrti přeci nechce nikdo vést téma.

Byla tedy pro mě jakási výzva, zpracovávat toto téma, už jen z důvodu toho, že ke všemu, s čím se pojí smrt, mám respekt. Zároveň mě tyto zkušenosti učí s těmito nelehkými situacemi pracovat tak, abych smrt brala jako přirozenou součást života, neboť je to vlastně na tom světě jediná spravedlnost. Bohužel vládní opatření, která po dobu sepisování mé bakalářské práce trvala a nadále trvají, mi z části zkomplikovala průběh psaní z důvodu, kdy nebylo možné využívat řádně služby knihoven. Přesto jsem se snažila pracovat s kvalitní literaturou, která mě samotná mnoho naučila. Na základě těchto zdrojů, jsem měla možnost si osvojit téma dědického práva.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

1. CIRÁK, J., a kol. *Dědičské právo*, 1. vyd. Ostrava: Key Publishing. 2010, 237 s., ISBN 978-80-7418-056-9
2. DVOŘÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 4. Díl čtvrtý: Dědické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, 196 s., ISBN 978-80-7478-939-7.
3. CHALUPA, I., REITERMAN, D., MUZIKÁŘ, M. *Dědické právo. Základy soukromého práva IX*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018, 184 s., ISBN 978-80-7400-684-5.
4. MIKEŠ, J., MUZIKÁŘ, L., *Dědické právo praktická příručka: kompletní pohled na dědění z hlediska hmotněprávního i procesního*, 2. vyd. Praha: Linde. 2005, 350 s., ISBN 80-7201-552-4
5. SCHELLEOVÁ, I. a kolektiv: *Dědictví a dědické právo, „právo pro denní praxi“*. Praha: Computer Press, 2007, 240 s., ISBN 97-80-251-1659.
6. VYBÍHAL, V., *Zdanění majetku*, Praha: Grada Publishing. 1997, 429 s., ISBN 80-7169-371-5
7. WELLECH, E., *Vyznejte se v dědickém řízení*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014, 64 s., ISBN 978-80-265-0218-0.

PRÁVNÍ PŘEDPISY:

Zák. č. 358/1992 Sb. Zákon České národní rady o notářích a jejich činnosti (notářský řád)

Zák. č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, úplné znění.

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod.

INTERNETOVÉ ZDROJE:

Poradna | dedim.cz. Dědické řízení - odhad nemovitosti pro notáře online [online]. Dostupné z: <https://www.dedim.cz/poradna/detail/jak-probiha-oceneni-majetku-v-dedickem-rizeni>

<https://www.kb.cz/cs/obcane/dedictvi#tile-UCET>

Koho a z jakých důvodů můžete vydědit? A musíte přepsat starší vydědění? - Měšec.cz. Měšec.cz - váš průvodce finančním světem [online]. © 1998 [cit. 22.02.2021]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/koho-a-z-jakych-duvodu-muzete-nyni-vydedit-musite-starsi-vydedeni-prepsat/>

http://obcanskyzakonik.justice.cz/images/pdf/MS_brozura_dedicke_pravo.pdf (kap. 8)

Notáři si z dědictví ukrojí více. Zvyšují se notářské poplatky - Měšec.cz. Měšec.cz - váš průvodce finančním světem [online]. © 1998 [cit. 22.02.2021]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/notari-si-z-dedictvi-ukroji-vice-zvysuji-se-poplatky/>

SEZNAM ZKRATEK

ABGB	-	Všeobecný zákoník občanský
ObčZ	-	Občanský zákoník
NOZ	-	Nový občanský zákoník

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Renáta Krajčírová

Obor: Právo v podnikání

Forma studia: prezenční studium

Název práce: Dědické řízení

Rok: 2021

Počet stran textu bez příloh: 40

Celkový počet stran příloh: 0

Počet titulů českých použitých zdrojů: 10

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 5

Vedoucí práce: JUDr. Aleš Zpěvák, Ph.D.